

הנשרפין פרק תשיעי סנהדרין

פא.

עין משפט נר מצוה

נא א מיי פ"ו מהל'
ממריס ה"י יא סמג
עשין שמ טו"ע י"ד סי'
רמ עש"י יא:
בב ב ג ד מיי פ"ד מהל'
סנהדרין הלכה ד סמג
עש"י טז:

ללא ידעין אי טריפה הוה אי שלם הוה ועוד י"ל דהוה ליה קצוב
וכל קצוב כמחלה על מחלה דמי ופטור מדאורייתא דספק נפשות
להקל וכ"ת ניכשביניהו וימלא כל דפריש אי אמת רשאי לנושכו להחמיר
עליו ועוד גזירה שמא יקח מן הקצוב והא דפריך בגמ' תיפוק ליה
דרובא נסקלין ניהו וי"ל לכל הפחות
לא גרע משום דרובא נסקלין י:

איתגוררי איתגור. ויא"ת צפרק
אלו נערות (כמוצות לב).
דיליף מחובל בחצירו דכל היכא דאיכא
ממוין ומלקות ממונא משלם מילתא
לא לקי ופריך מה לחובל בחצירו שכן
חייב צה' דברים ואי ממונא קולא
הוא שכן הותר מכללו צ"ד והשתא
איך יתכן לומר דקולא הוא אס כס
איתגוררי איתגור וי"ל דשאי תסס
משום דחס רחמנא אהפסד ממונו של
חצירו: **ונגמר** דינו לעבירה ק"ה
וב'. תימא ואמאי נדון בחמורה הא
היא לא עדות שאי אמת יכול להזימה
דאי מיתומי סהדי בתראי לא מיקטלי
כיון דנלאו סהדותיהו גברא בר
קטלא הוא כלמוסא צ"פ דנכות
(דף ה.) גבי צלו שנים ואמרו צמד
בשאל נגמר דינו של פלוני וכו' וי"ל
דהכא מיירי כגון דהך עבירה שניה
עבר צפני צ"ד לאפילו בעדות שאי
אמת יכול להזימה מחייבינן ליה לעילוי
בטריפה משום וצרת הרע ועוד
יש לומר כיון דאי מיתומי קמאי או
מיתכתישי מהני סהדותיהו צדתיא
עדות שאמת יכול להזימה קרינן ציה:
ובתיב דמיו בו יהיה בסקילה.
מכאן קשה לפי הקונטר'
דכריש אחיזה נשך (צ"מ סא: וע) דלמרי'
הוקשו מלוי רביית לשובפי דמיס דמתיב
הכא צנשך נתן ופירש שם צקונטרס
דמיו זו יהיה משמע דמיס ששפך
שהעני את חצירו ומה צרעו עליו
ישונו ולא יתכן כלל דהא דלסקילה
אחיל הכא צשמעתי וצאזוב וידעוני
דכתיב דמיהס צס וצכמה דוכתי
כולס לסקילה אחיין ונראה דכריש
מדכתיב הכא והוליד צן פריך וגו'
ובכל הספרים גרסי צפ"ק דתמורה
(דף ו.) וסמך ליה והוליד צן פריך:
נדון בויקה ראשונה. לאו מילתא
דפסיקא היא דלא ממונו
ונעשית אשת אב איסור מוסיק הוא
אי אית ליה אחין ולמאן דלמך סקילה
חמורה נידון צאשת אב:

לידון נמי באיסורא דאשת איש.
לענין קרבן קא פריך
שיתחייב צ' חטאות צשוגג אי נמי
אס התרו צו משום אשת איש ולא
התרו צו משום חמורא ורבה מהדר
ליה דצמוד איירי וצתתרו צו משום
שניהס: **דאמר** רבי אבהו מודה
ר' יוסי באיסור מוסיק. א"ע"ג דצפ'
ד' אחין (בימות דף לב: וע) משמע דלא
קיימא לצסוף מ"מ אמת הוא כדאי'
צפרק אמרו לו (כרימות דף יד: וע) ו:
(שיך לע"ג) **אפילו** תימא רבי
שמעון בן גמליאל קסבר עבירות

מוזקות. תימא דצסוף פרק הבא על בימתו (בימות סד: וע) אמרינן
נשואין ומלקיות כרצי משום דסתם לן תנא כותייה דמי שלקה ושנה
וכו' וי"ל דרצ יוסף דהתם סבר מלקיות מחזקות וא"ע"ג דלשכתן
ליה דמתני' סברה מלקיות מחזקות מדקמתי מי שלקה אי נמי קסבר כיפה צריכה התראה ועד למחוק צתרי או צתלת אין מתריין צו
לכיפה הלכך אס איתא צתלת זימני היא חוקה עד רביעית אין כונסין אותה לכיפה כדמוכח צסומך וקלת תימא אחמיא מתריין צו לכיפה
צשניה לר' צשלישית לרש"י. שאס יעבור אחר כך היא מוחזק ויכניסוהו לכיפה יש לומר דלין מחייבו כיפה עד שיהא מוחזק לעבור
בצתרתא מלקות הלכך אי מתריין ציה אכיפה לחודה לא סגי בהכי ואי מתריין ציה אמלקות ואכיפה הלא הו עבדינן ציה תתמי':
ומר

לא תימא ליה לאצוך הכי. להודיעו צהדיא שהוא טועה משום דמכסיף
ומצטער: אלא אומר לו אצל כך כצוב צסורה. קס"ד צתמיהה
קאמר וכי כך כתיב צתורה: סוף סוף היינו הך. דמצינו וואמר
וכי יפה אמת עושה: אלא. צתומתא אומר לו מקרא האמור צתורה
ואומר לו אצי מקרא סוף סוף כמז
צתורה והוא עצמו שיש על צבו על
מה זה מוזכרו. והכי נמי אין לך לומר
לאצין לא תמיהה הכי: **מתני'** עבר
עבירה שיש בה שמי מיתום. כגון חמותו
והיא אשת איש: צויקה הראשונה.
צגמרא מפרש לה: גמ' פשיטא.
צצחמורה נדון שהרי אף צה נמחייב
דהכי סליק אדעתן לידון צקלה וכי
איתגורי איתגר צמה שעבר שמי
עבירות אילו לא עבר אלא על
החמורה היה נדון צה ועכשיו שהוסף
לעבור עמה עבירה אחרת נדון
צקלה: אמר רבא. ודאי אי מקמי
דאמת לקמן עבדינהו לתרויהו לא
רעהו טמא: עני ואבית
הוקה גלות גול חבל לא
ישיב ולא הגלולים קשא
עניו חובקה עשה:

וחוקאל י"ח י"ב
בנשך נתן ותיבת
לקח ודי לא יתיה את כל
התועבות האלה עשה
מות יומת דמיו בו יקרה:
יחוקאל י"ח י"ג
אל ההרים לא אבל
ועניו לא קשא אל גלולי
בית ישראל ואת אשת
רעהו לא טמא ואל אשה
נדת לא יקרב:

ההרים לא אצל. סיפיה דקרא צדיק
הוא חיה יקיה לומר זה צדיק גמור
וע"כ משום דלא עבד הני לאו צדיק
הוא אס עבר עבירות אחרות אלא לאו
כצשמעותיה מדריש: אל ההרים לא
אצל. שלא נטרך לזכות אבותי ממוך
שהוא סוד: שלא נהנה מקופה של
דקה. שהוא דבר גנאי לאדם הגון:
צויקה הראשונה. צבלומו איסור שהחוקק
זה תמלה להזהר צו ולפרוש ממנו הוא
נדון אצל לא צאיסור הבא עליו אחרון
א"ע"פ שהוא חמור דקסבר ר' יוסי
אין איסור חל על איסור ואפי' חמור
על הקל הלכך אין כאן שמי מיתום:

חמותו ונעשית אשת איש. כגון נשא
צת אלמנה ונאסרה אמה משום
חמותו ואחר כך נשאת ונאסרה עליו
משום אשת איש נדון צחמורה צשריפה
דהיא קדמה אצל אס היתה אשת איש
ונעשית חמותו הואיל כשנשא צתה
צבר היתה זו אסורה עליו משום
אשת איש תו לא חיל איסור חמותו
אסורה אשת איש ואינו נדון אלא
צתק: דאמר ר' אבהו. צבימות
צב' ד' אחין: מודה ר' יוסי צאיסור
מוסיף. ומחדש דבר על האשה הזאת
לאסור צה דבר חדש (או) לאסרה
על מי שלא היתה אסורה עליו
מתמלה כגון הכא כשהיתה אלמנה
והיא חמותו היתה אסורה לו משום
חמותו ומותרת לכל אדם וכשנעשית
אשת איש הוסף צה השם הזה איסור
שאסרה לכל העולם וכי האי גונא

מודה ר' יוסי דאסור חל על אסור מגו דחילי אכולא עלמא שהיתה
מותרת להס עד עכשיו חיל נמי אהאי וא"ע"פ שאסורה לו ועומדת:
אמר
תנא דאית ליה עבירות מחזקות צברייתא דצסומך דקמתי התרו צו ושתק התרו צו והרכיץ ראשו דהתם מלקות ליהא מכל מקום משמע
ליה דמתני' סברה מלקיות מחזקות מדקמתי מי שלקה אי נמי קסבר כיפה צריכה התראה ועד למחוק צתרי או צתלת אין מתריין צו
לכיפה הלכך אס איתא צתלת זימני היא חוקה עד רביעית אין כונסין אותה לכיפה כדמוכח צסומך וקלת תימא אחמיא מתריין צו לכיפה
צשניה לר' צשלישית לרש"י. שאס יעבור אחר כך היא מוחזק ויכניסוהו לכיפה יש לומר דלין מחייבו כיפה עד שיהא מוחזק לעבור
בצתרתא מלקות הלכך אי מתריין ציה אכיפה לחודה לא סגי בהכי ואי מתריין ציה אמלקות ואכיפה הלא הו עבדינן ציה תתמי':
ומר

א) וקדושין לב. ג) א לט"ל ז: ג: בימות
לב: כרימות יד: ד) יומין
להיות אחיה. ט) נכות
דג. ו) וצפסוף: יקרב.
ז) שם דג: ח) בימות לב.
כרימות יד: (תמורה יד.)
ומספחא
ט) ובימות לב: כרימות
יד: י) ולט"ל דג.
ז) ונע"ע חוקי חולין יא:
סד"ה ליתוס דלמא וכו'
ומס' ונחיש ע"ל. סוף ד"ה
אפילו אמת. ז) ונע"ע חוקי
כמוות לו: ד"ה ומלא,
ט) דף עה.

תורה אור השלם

1. והוליד בן פריך שפך
דם וצשה אה מאחד
מאלה: ודוא את כל
אלה לא עשה פי בג אל
ההרים אבל ואת אשת
רעהו טמא: עני ואבית
הוקה גלות גול חבל לא
ישיב ולא הגלולים קשא
עניו חובקה עשה:
יחוקאל י"ח י"ב
בנשך נתן ותיבת
לקח ודי לא יתיה את כל
התועבות האלה עשה
מות יומת דמיו בו יקרה:
יחוקאל י"ח י"ג
אל ההרים לא אבל
ועניו לא קשא אל גלולי
בית ישראל ואת אשת
רעהו לא טמא ואל אשה
נדת לא יקרב:

הגהות הגר"א

[א] בכורת אבות. נשס קן
על תיבת צומת וי"ט
צשיל:

מוסף רש"י

לא תימא ליה לאבוך
הכי. להודיעו צתומת
שהוא טועה. דקאמרת ליה
לא תמיהה הכי (קדושין
לב.). היינו הך. והכי הוא
כאומר לו נעבת על ד"ת
(טס). מקרא כתוב
בתורה כך. ואומר לו
המקרא כמו שהוא כמז
הוא נלמו יין שטיה
(טס). מי שנתחייב שתי
מיתות. כגון חמותו והיא
אשת איש חק (יבמות
דב.) וצריכה תמורה מתק
(כרימות יד.) נידון
בחמורה. צשריפה (יבמות
טס). שלא אבל בזכות
אבותיו. שלא תפריס
כמות אמת. שלא הולך
לך לפי שהוא צדיק (טבת
ג.). נידון באשת איש.
וא"ע"ג דקיל הוא (טס).